

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือ สังกัด สภาคริสตจักรในประเทศไทย มีข้อสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ภาคเหนือในพื้นที่สูงภาคเหนือ สังกัดภาคที่ 10 สภาคริสตจักรในประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยคริสตจักรที่มีขนาดต่างกันคือ คริสตจักรเบธานี เป็นคริสตจักรขนาดใหญ่ คริสตจักรห้วยฟานเหนือ เป็นคริสตจักรขนาดกลาง และคริสตจักรห้วยมะนะ เป็นคริสตจักรขนาดเล็ก โดยมีจุดประสงค์ในการทำวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นภาคเหนือในพื้นที่เป้าหมาย บนรากฐานตามหลักเชื่อหลักคึกคของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์และคริสต์ศาสนศาสตร์
2. เพื่อศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรท้องถิ่นภาคเหนือในพื้นที่เป้าหมาย ตามวัฒนธรรมและสภาพที่เป็นจริงที่ได้รับผลกระทบจากกระแสสังคมต่าง ๆ ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นภาคเหนือในพื้นที่เป้าหมาย
4. เพื่อศึกษาแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นภาคเหนือในพื้นที่เป้าหมายบนรากฐานของพระคัมภีร์และตามหลักการของคริสต์ศาสนศาสตร์

สภาพชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรและสิ่งที่ท้าทาย

จากการศึกษาวิจัยชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคเหนือ ภาคที่ 10 กลุ่มเป้าหมายทั้งสามคริสตจักร โดยภาพรวมแล้วทั้งสามคริสตจักรเป็นชุมชนที่มีความเชื่อศรัทธาในพระเจ้า พระเยซูคริสต์ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีความเข้มแข็งในการนมัสการพระเจ้า ขกย่องและสรรเสริญพระเจ้า และวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาในวันอาทิตย์เป็นวันหยุดเพื่อนมัสการพระเจ้า ไม่ทำงานอย่างอื่น จึงให้ความสำคัญกับการมาร่วมกันนมัสการในวันอาทิตย์ หรืออาจกล่าวได้ว่าพันธกิจการนมัสการวันอาทิตย์เป็นหัวใจของการเป็นคริสตชน จึงมีการนมัสการอย่างน้อย 3 รอบ(คริสตจักรใหญ่มี 5 รอบ)ในวันอาทิตย์ คือเช้าครู่ (05.00 หรือ 6.00 น.) ช่วงสาย (9.00 หรือ 10.00 น.) และช่วงบ่าย (14.00 น) ซึ่งแยกเป็นการนมัสการของคณะสตรี และอนุชน บางคริสตจักรมีรถยนต์ที่จะไปนมัสการตามบ้าน หรือเป็นการเยี่ยมชมไปในตัวด้วย และบางครอบครัวมีการนมัสการภายในบ้านกับครอบครัวของตนเอง นอกจากวันอาทิตย์แล้วยังมีการนมัสการในวันอื่นๆ ในระหว่างสัปดาห์ด้วยขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของกลุ่มต่าง ๆ ในการนมัสการคริสตจักรพยายามส่งเสริมการใช้ภาษากะเหรี่ยงในการนมัสการ เพื่อรักษาภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิม แต่บางครั้งคริสตจักรเริ่มมีการขอให้มีการแปลเป็นภาษาไทยด้วยเนื่องจากบางครั้งมีผู้สนใจรับเชื่อที่มาจากต่างถิ่นเป็นคนไทย สำหรับรูปแบบของการนมัสการ คริสตจักรเบธานีและคริสตจักรห้วยมะนะ มีรูปแบบของการนมัสการที่คล้ายคลึงกัน แต่คริสตจักรห้วยพานเหนือค่อนข้างไปในรูปแบบของกลุ่มเพ็นคาออส ที่มีการออกเสียงและทำท่วงทำนองในการร้องเพลงและอธิษฐาน ตลอดจนการตอบสนองต่อการเทศนาของผู้เทศน์

นอกจากการนมัสการแล้ว การอธิษฐานก็เป็นสิ่งที่สมาชิกคริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยงให้ความสำคัญ มีการอธิษฐานบ่อยครั้งทั้งส่วนตัวและเป็นกลุ่ม เป็นการดำเนินชีวิตที่ติดสนิทกับพระเจ้าด้วยการใคร่ครวญ ภาวนาและอธิษฐาน ทั้งสามคริสตจักรกำหนดให้มีการอธิษฐานร่วมกันในโอกาสสำคัญหรือเวลาที่มีภาวะปัญหาหรือเหตุการณ์ที่ต้องขอพระคุณหรือพึ่งพาพระเจ้า คริสตจักรมีถิ่นอธิษฐานร่วมกัน ได้รุ่ง มีการอดอาหารอธิษฐาน มีการเดินขึ้นคอดด้วยกันเพื่อไปอธิษฐานที่ภูเขอธิษฐานที่คริสตจักรกำหนด ซึ่งคนเกือบทุกวัยพากันไปอธิษฐาน ซึ่งแต่ละคริสตจักรถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติประมาณปีละครั้ง

ด้านการประกาศพระกิตติคุณ ทั้งสามคริสตจักรเห็นความสำคัญเพราะเข้าใจว่าเป็นคำสั่งของพระเยซูคริสต์ที่ทุกคนต้องทำการประกาศพระกิตติคุณ (มัทธิว 28.19-20) คริสตจักรพยายามส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีส่วนในการประกาศในทุกสถานการณ์ของชีวิต ในครอบครัว ที่ทำงาน โรงเรียน หอพัก สถานประกาศของคริสตจักร งานบริการชุมชน โดยใช้ทั้งคำพยานและการกระทำ

สมาชิกของคริสตจักรกะเหรี่ยงทั้งสามคริสตจักรมีความรักความสามัคคีกันดี มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกัน วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของคริสตชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสอนให้รักและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือแม่ไม้โซ่สมาชิกของคริสตจักร หากมีใคร ไม่มีบ้านอยู่และขาดปัจจัยในการสร้างบ้าน คริสตจักรจะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น บ้านถูกไฟไหม้ก็ช่วยกันสร้างขึ้นมาใหม่ ยามเจ็บป่วยก็ให้ความช่วยเหลือ ไปเยี่ยมเยียนทั้งที่บ้าน และที่โรงพยาบาล อธิษฐานเผื่อพร้อมให้เงินในการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระการใช้จ่าย ถึงฤดูปลูกพืชผักและเก็บพืชผลก็มีการช่วยเหลือกันและกันอย่างดี ผู้อาวุโสและแม่ไม้ที่ขาดแคลนก็ได้รับการช่วยเหลือจากชุมชนด้วยปัจจัยสี่ที่เพียงพอในการดำรงชีพ คริสตชนชาวกะเหรี่ยงได้สำแดงความรักความบัญญัติของพระเยซูคริสต์ที่บอกว่า “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง” ได้อย่างดี คริสตจักรทั้งสามได้เอาใจใส่ในเรื่องอาหารสำหรับสมาชิกโดยเฉพาะข้าว ได้มีการเก็บข้าวหรือมียุ่งข้าวหรือธนาการข้าวของคริสตจักร ซึ่งได้มาจากการถวายสิบลดของผลผลิตข้าวในการทำนา หากครอบครัวใดหรือใครที่มีข้าวไม่พอกินก็สามารถมาขืมหรือเอาจากถังฉางของคริสตจักรได้ จากการบอกเล่าของสมาชิกคริสตจักรเห็นคุณค่าของการแบ่งปันกันกิน โดยทุกปีที่มีงานสำคัญ มีการเลี้ยงจะมีประเพณีการกินข้าวเบือ ซึ่งเป็นเรื่องเล่าในตำนานของชาวกะเหรี่ยงแต่โบราณว่า สมัยก่อนนานมาแล้วชนเผ่ากะเหรี่ยงอยู่กันเป็นหมู่ มีหัวหน้าชนเผ่าเป็นผู้ปกครอง ครั้งหนึ่งเกิดกันดารอาหาร มีข้าวเหลือน้อยไม่พอที่ทุกคนจะกิน พวกเขาจึงเอาไปให้หัวหน้าเพื่อให้หัวหน้าได้กิน แต่หัวหน้าก็ไม่ยอมกิน พวกเขาจึงคิดหาวิธีการ ในการกินข้าว จึงเอาข้าว ไปคั่วแล้วหาผักและสิ่งที่พอหาได้มาใส่ปรุงรส เพิ่มจำนวนข้าวจนในที่สุดทุกคนก็ได้กินอิ่ม พวกเขาจึงรักษาประเพณีนี้ไว้เพื่อเตือนลูกหลานรุ่นต่อๆมา ให้รักกันและแบ่งปันสิ่งที่มีอยู่ให้กันเพื่อที่จะสามารถอยู่ด้วยกันในสังคมได้

คริสตจักรเห็นความสำคัญของการปลูกฝังความเชื่อศรัทธาให้กับเด็กและเยาวชนของคริสตจักร มีความพยายามส่งเสริมทางด้านคริสเตียนศึกษา แม้จะไม่ใช่ระบบ ในเวลาเดียวกันก็มีการร่วมงานกับมูลนิธิศุภนิมิตฯ ทั้งในและต่างประเทศในการให้ทุนการศึกษาและพัฒนาทักษะต่างๆของเด็กและเยาวชนหลายด้าน เช่นดนตรี คอมพิวเตอร์ และการอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการสอนให้เด็กได้เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อาวุโสด้วย เช่น ให้เด็กได้มีกิจกรรมบริการทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า และเยี่ยมเยียนผู้อาวุโสเป็นต้น นอกจากนี้คริสตจักรเบธานีซึ่งเป็นคริสตจักรใหญ่ได้มีความพยายามในการส่งเสริมอนุชนในเขตการปกครองของคริสตจักรภาคให้มีการแข่งขันกันร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าเป็นภาษากะเหรี่ยง เป็นทั้งการร้องหมู่ ประสานเสียง การเต้นดนตรี ร้องเดี่ยว เพื่อเป็นกิจกรรมให้อนุชนได้สนใจและแสดงออกถึงความสามารถด้านดนตรีเพื่อสรรเสริญพระเจ้า

ด้านการดูแลชุมชนที่ต้องไปศึกษาหรือทำงานในเมือง ทั้งสามคริสตจักรก็ได้มีความพยายามในการติดตาม ดูแลเอาใจใส่เท่าที่ทำได้ มีการโทรศัพท์และอธิษฐานเผื่อ บางครั้งก็ลงไปเยี่ยมที่หอพักด้วย

ทั้งสามคริสตจักรมีพันธกิจในด้านการบริการรับใช้ชุมชนดีมาก มีการช่วยเหลือกันอย่างดีแล้ว ยังมีการสร้างจิตสำนึกพร้อมมีการปฏิบัติจริงในเรื่องการรักษาถิ่นกำเนิดและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เป็นของส่วนรวม พร้อมทั้งให้ความร่วมมือกับทางชุมชนและราชการในการปกป้องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีปลูกป่า การรักษาป่า ดูแลป่าต้นน้ำ ทำแนวป้องกันไฟป่า ดูแลลำห้วยไม่ให้มีขยะ เป็นต้น

พันธกิจที่น่าสนใจอีกอย่างที่พบของคริสตจักรทั้งสามคือ พันธกิจของสตรี คณะสตรีของทั้งสามคริสตจักรมีความเข้มแข็งและเป็นกำลังของคริสตจักรอย่างมากในงานพันธกิจต่าง ๆ ของคริสตจักร มีการถวายแรงงาน 1 วัน ถวายผ้าถุงหรือเสื้อ 1 ชิ้นต่อปี เพื่อให้คริสตจักรใช้เป็นของที่ระลึกให้กับแขก ถวายข้าว 1 กำมือทุกเดือนเพื่อใช้ในการงานของคริสตจักรหรือช่วยเหลือผู้คน เป็นกิจกรรมที่ดีและมีคุณค่ามาก

ประเด็นพันธกิจท้าทายคริสตจักรและต้องการพัฒนาแก้ไข

สิ่งที่ทั้งสามคริสตจักรต้องการและแก้ไขมากที่สุด ประเด็นหนึ่ง คือการช่วยให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจพระคัมภีร์ที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและในการทำพันธกิจของคริสตจักรข้อสังเกตในประเด็นนี้เห็นว่า

- 1) สมาชิกต้องการเรียนรู้พระคัมภีร์ แต่ไม่มีคนสอน เนื่องจากมีระเบียบว่าผู้สอนพระคัมภีร์จะต้องจบการศึกษาจากพระคริสต์ธรรมและได้รับมอบหมายจากคริสตจักรให้เป็นผู้สอนจึงสามารถสอนได้
- 2) ศิษยาภิบาลไม่มีเวลาในการสอนพระคัมภีร์ เพราะต้องดูแลคริสตจักร / หมวค/สถานประกาศของคริสตจักรหลายแห่ง
- 3) สมาชิกบางคนอ่านพระคัมภีร์ไม่ได้ และส่วนใหญ่อ่านพระคัมภีร์น้อยมาก
- 4) คนที่อ่านได้หลายคนอ่านแล้วไม่เข้าใจ เพราะภาษาในพระคัมภีร์หลายคำเป็นภาษากะเหรี่ยงในพม่า อธิบายไม่ได้หรือไม่มีคำอธิบายหรืออธิบายเป็นภาษากะเหรี่ยง เมื่ออ่านไม่เข้าใจก็เลยไม่สนใจที่จะอ่านพระคัมภีร์ คริสตจักรเองก็มีความต้องการที่จะให้มีการสืบทอดการอ่านและเขียนภาษากะเหรี่ยงจึงได้มีการพยายามหาครูมาสอนการอ่านและการเขียนภาษากะเหรี่ยงให้กับเยาวชน

การเรียนรู้พระคัมภีร์เป็นรากฐานความเข้าใจความเชื่อศรัทธาของตนเอง ช่วยให้เข้าใจพระประสงค์ของพระเจ้า สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วยพระวจนะ เป็นกระบวนการที่คริสตจักรสามารถช่วยให้สมาชิกสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟักเอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักรให้เติบโต มีชีวิตแบบพระคริสต์ได้ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการทำพันธกิจด้านอื่นๆของคริสตจักร

แนวทางแก้ไขในเรื่องนี้อาจทำได้ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้เยาวชนเรียนรู้การอ่านและเขียนภาษากระเหรี่ยง ดังที่บางคริสตจักรกำลังดำเนินการอยู่
- 2) ส่งเสริมให้มีการเรียนพระคัมภีร์กับทุกกลุ่มในการนมัสการ โดยคริสตจักรต้องมีการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน ว่าแต่ละกลุ่มจะเรียนเรื่องอะไร หรือพระธรรมเล่มไหนบ้าง
- 3) จัดอบรมหรือสอนการใช้เครื่องมือและคู่มือการสอนพระคัมภีร์ให้กับผู้นำกลุ่มที่สามารถอ่านคู่มือเป็นภาษาไทยหรือภาษาอื่นได้ อาจจะทำเดือนละครั้ง อาจต้องได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกบ้าง
- 4) สำหรับผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือไม่ได้ อาจใช้วิธีการให้ฟังจากเทป หรือวิทยุ ถ้าสามารถใช้เสียงตามสายของวิทยุชุมชนในการอ่านพระคัมภีร์ อธิบายพระคัมภีร์หรือสอนพระคัมภีร์ทางวิทยุก็อาจจะทำให้สมาชิกได้เรียนพระคัมภีร์ได้
- 5) ติดต่อบริษัทคริสตจักรในเมือง เพื่อพวกเขาจะได้เข้าร่วมนมัสการได้

ประเด็นที่สองที่ท้าทายและต้องการความเอาใจใส่จากคริสตจักรอย่างจริงจังคืออิทธิพล

ของวัฒนธรรมเมืองใหญ่และกรรบริโลกนิยมที่แผ่ขยายเข้ามาในคริสตจักร บ้านและชุมชน ความทันสมัยเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ โทรศัพทมือถือ ทีวี เครื่องเล่นดีวีดี คอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต สิ่งเหล่านี้อำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์หากใช้อย่างถูกวิธี และคำนึงถึงประโยชน์ของการใช้งานมากกว่าการแข่งขันหรืออวดกัน ระบบการศึกษาและงานอาชีพที่ต้องเข้ามาในเมืองใหญ่สร้างปัญหามากมายแก่เยาวชนของคริสตจักรหลายคนไม่มีโอกาสไปนมัสการในวันอาทิตย์หรือวันอื่น ๆ และในที่สุดก็ไม่ได้ไปร่วมการนมัสการใดๆ นอกจากช่วงเวลาที่ได้กลับไปเยี่ยมบ้าน ดังนั้นการที่เขายินยอมในความเชื่อศรัทธาก็ยาก อีกปัญหาที่พบคือการที่หนุ่มสาวหลายคู่ที่เข้ามาเรียนหนังสือในเมืองหรือมาทำงานเช่าห้องพักอยู่ด้วยกัน โดยที่ยังไม่แต่งงาน วัฒนธรรมของชนเผ่าที่ห้ามเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็ไม่ให้ความสำคัญอีกต่อไป สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นมามากมายก็เป็นที่น่าท้อใจอยู่แล้ว จากการเก็บข้อมูลการวิจัยคริสตจักรก็ไม่ได้นั่งนอนใจ พยายามให้การดูแลและติดตามแต่ก็ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง

แนวทางแก้ไขในเรื่องนี้นับเป็นเรื่องที่ยาก แต่ถ้าทุกฝ่ายเอาใจใส่และทำอย่างจริงจัง ก็สามารถช่วยได้ เช่น

- 1) ให้ลูกหลานที่จำเป็นต้องเข้าไปเรียนในเมืองได้ไปอยู่ในหอพักที่มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด มีความปลอดภัยสูง
- 2) ถ้าเป็นไปได้ให้ไปอยู่หอพักที่เป็นขององค์กรคริสเตียนหรือเจ้าของเป็นคริสเตียน และมีการดูแลที่ดี เอาใจใส่ในเรื่องฝ่ายจิตวิญญาณ มีการนมัสการและเรียนรู้เรื่องการดำเนินชีวิตตามแบบคริสเตียน
- 3) ปลูกฝังค่านิยมและธรรมเนียมประเพณีที่ดี เหมาะสม
- 4) ให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรหลานอย่างถูกวิธี ไม่ตามใจในสิ่งที่ไม่จำเป็น
- 5) ติดต่อประสานกับคริสตจักรในเมือง เพื่อพวกเขาจะได้เข้าร่วมนมัสการได้

สิ่งที่ท้าทายในการทำพันธกิจกับอนุชนอีกประการหนึ่งของคริสตจักร คืออนุชนของคริสตจักรมีแนวโน้มที่เปิดรับและชอบวัฒนธรรมแบบใหม่ในการนมัสการ เช่น การอธิษฐานแบบออกเสียงดังพร้อมทำท่าทางพร้อมกัน การใช้เพลงสั้นแทนการร้องจากหนังสือเพลงชีวิตคริสเตียนและเพลงไทยนมัสการ การสรรเสริญด้วยการเดินโลดไปมา ด้วยอนุชนเห็นว่าทำให้มีบรรยากาศที่ตื่นเต้น เร้าใจ มีชีวิตชีวามากกว่าธรรมเนียมที่เงียบแบบเดิมๆ ซึ่งบรรยากาศแบบนี้เป็นที่นิยมในคริสตจักรหรือกลุ่มของอนุชนหลายแห่ง สำหรับคริสตจักรท้องถิ่นในพื้นที่ราบได้มีการพัฒนาปรับความเข้าใจและเปิดโอกาสให้มีบรรยากาศแบบนี้บ้างในช่วงก่อนการนมัสการเพื่อเป็นการดึงดูดให้อนุชนยังอยู่ในคริสตจักรต่อไป

แนวทางที่สามารถประนีประนอมกัน ในคริสตจักรที่พบจากการวิจัยก็สามารถช่วยให้อนุชนมีความรู้สึกได้รับการยอมรับได้ เช่น ให้อนุชนนำเพลงสั้นก่อนการนมัสการ ให้โอกาสให้อนุชนได้ใช้รูปแบบที่ชอบในการนมัสการของอนุชนเองเป็นต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากระแสนิยมเหล่านี้ก็จะค่อยๆ ลดความนิยมลงเมื่อมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น สิ่งสำคัญคือคริสตจักรจะต้องมีความตื่นตัวพร้อมที่จะเข้าใจพวกเขา และให้ความรักความอบอุ่น ดูแลให้พวกเขาอยู่ในคริสตจักรด้วยความสุข ให้คำปรึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นด้วยใจเป็นกลาง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรท้องถิ่น ในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์กะเหรี่ยงภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 10 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้พบประเด็น

ที่น่าสนใจที่ควรมีการศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคตเพื่อเป็นประโยชน์ต่อคริสตจักรกลุ่มเป้าหมาย คริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยงคริสตจักรอื่นๆ คริสตจักรภาคที่ 10 และสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในวางแผนงาน เพื่อการพัฒนาพันธกิจคริสตจักรต่อไป เรื่องหรือประเด็นที่ควรมีการศึกษาวิจัยมีดังนี้

- 1) ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) ระบบการศึกษาไทยที่มีผลต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นชาติพันธุ์กะเหรี่ยง
- 3) กระบวนการบ่มเพาะ ฟูมฟักความเชื่อศรัทธาที่เหมาะสมของคริสตจักรกะเหรี่ยง กับ กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน
- 4) ผลกระทบของการกู้ยืมทุนการศึกษาของรัฐบาลกับการเป็นผู้รับใช้ในคริสตจักรท้องถิ่นกะเหรี่ยง
- 5) บทบาทของสตรีในการอบรมบ่มเพาะความเชื่อศรัทธาแก่บุตรหลาน
- 6) สตรีกับบทบาทในตำแหน่งผู้รับใช้ในคริสตจักร
- 7) ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อบทบาทการเป็นผู้นำชุมชนของคริสตชนกะเหรี่ยง
- 8) คุณภาพชีวิตของเยาวชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่ได้รับทุนจากมูลนิธิศุภนิมิตฯ
- 9) การถวายทศสางค์ในคริสตจักรชาติพันธุ์กะเหรี่ยง